Tulipa heteropetala

Nomenclatuur/etymologie

De geslachtsnaam *Tulipa* is afgeleid van het Perzische woord *tülbent*, wat 'tulband' betekent, en verwijst naar de vorm van de gesloten bloem. De soortaanduiding *heteropetala* is een samengestelde term afkomstig uit het Grieks: *heteros* betekent 'verschillend' of 'anders' en *petalon* betekent 'bloemblad' of 'tepaal'. Deze naam verwijst naar een kenmerk waarbij de binnenste en buitenste bloemdekbladen van de tulp zichtbaar verschillen in vorm of grootte.

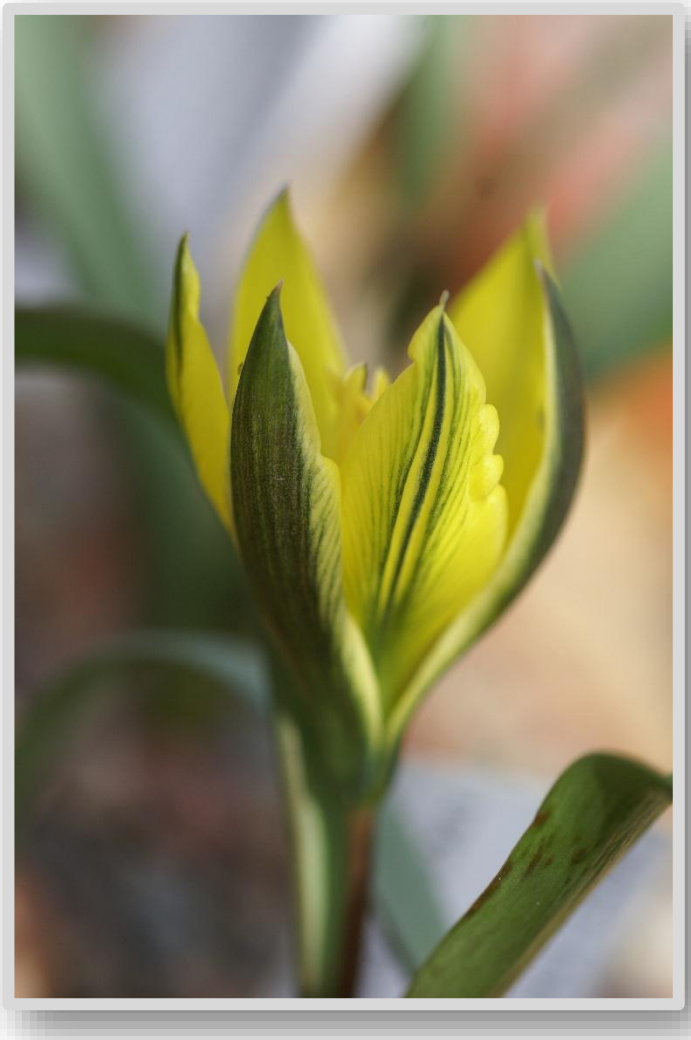

Foto: wikimedia - Ettrig

Taxonomie

Tulipa heteropetala is een botanische soort die behoort tot het geslacht *Tulipa* en de Leliefamilie (Liliaceae). Als wilde tulp is ze een van de soorten die in Centraal-Azië en aanverwante regio's in het wild voorkomen. Er zijn ongeveer 100 wilde soorten *Tulipa*.

- Rijk: Plantae
- Orde: Liliales
- Familie: Liliaceae (Leliefamilie)
- Geslacht: *Tulipa*
- Soort: *T. heteropetala*

Synoniemen

Vanwege de grote variabiliteit en de soms ingewikkelde taxonomie van wilde tulpen, komen botanische namen soms in de knel. Hoewel *Tulipa heteropetala* een erkende naam is, kan het zijn dat deze in oudere of regionale literatuur wordt verward met of geclassificeerd als een variëteit van een andere nauw verwante Centraal-Aziatische soort. Exacte, wijdverspreide synoniemen zijn echter niet algemeen gedocumenteerd.

Variëteiten en cultivars

Tulipa heteropetala is een botanische soort en wordt voornamelijk als zodanig gehouden. Er zijn weinig tot geen bekende cultivars of hybriden die direct van deze soort zijn afgeleid en die wijdverbreid in de handel zijn onder hun eigen cultivarnaam. De focus ligt op het behoud van de pure wilde vorm.

Familie

De plant is een lid van de Liliaceae, de Leliefamilie, een familie van monocotylen die bekend staat om zijn bolvormige leden en bloemen met zes bloemdekbladen.

Hoogte

Als botanische tulp is *Tulipa heteropetala* een relatief lage tot middelhoge plant. De hoogte varieert doorgaans tussen de 15 en 30 centimeter.

Bloemkleur

De bloemkleur van deze tulp varieert vaak, maar neigt naar gele tot roodachtige tinten. De specifieke eigenschap van 'verschillende bloemblaadjes' kan zich manifesteren in kleurverschillen tussen de binnenste en buitenste bloemdekbladen, of in subtiele markeringen.

Bladkleur

De bladeren van de plant zijn lancetvormig, met een typisch frisgroene tot grijsgroene kleur. Net als bij andere wilde tulpen is het loof na de bloeiperiode afstervend.

Bloeiperiode

Tulipa heteropetala bloeit in het voorjaar, meestal in de periode van april tot mei, afhankelijk van de lokale klimaatzone en de omstandigheden.

Standplaats

Deze wilde tulp vereist een standplaats in de volle zon. De grond moet zeer goed doorlatend zijn, bij voorkeur zandig of grindachtig, en mag in de zomer niet te nat zijn. Droogtebestendigheid is een kenmerk van veel wilde tulpen.

Herkomst

De herkomst van *Tulipa heteropetala* ligt in Centraal-Azië. Wilde tulpen zijn geconcentreerd in de steppe- en berggebieden van dit continent.

Soort gewas

Het is een meerjarig, kruidachtig bolgewas (*bulbous geophyte*). *Tulipa heteropetala* is een botanische tulp, wat impliceert dat het een verwilderaar is die in de tuin jaarlijks kan terugkeren.

Vermeerderingswijze

De plant vermeerdert zich voornamelijk door het vormen van dochterbollen aan de basis van de moederbol. Deze vegetatieve vermeerdering zorgt ervoor dat de tulp na verloop van tijd pollen kan vormen. Vermeerdering uit zaad is ook mogelijk, maar dit proces duurt meerdere jaren voordat er een bloeiende bol ontstaat.

Klimaatzone

Als Centraal-Aziatische soort is *Tulipa heteropetala* goed winterhard en is ze bestand tegen de koude winters van het continentale klimaat in haar herkomstgebied. Ze gedijt in klimaatzones met een koude winter en een warme, droge zomer.

Insecten

Botanische tulpen, waaronder *T. heteropetala*, hebben bloemen die vaak wijd openen in de zon, waardoor ze nectar en stuifmeel gemakkelijk toegankelijk maken. Ze trekken daarmee vroege bestuivende insecten zoals bijen en hommels aan in het voorjaar.

Bronvermelding

https://tuinadvies.nl/plantengids/20787/tulipa-species/cultivars

https://www.tuinadvies.nl/plantengids/1364/tulipa/cultivars

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/etymologie	*Tulipa* (tulband); *heteropetala* (verschillende bloemblaadjes)
Taxonomie	*Rijk:* Plantae, *Familie:* Liliaceae, *Geslacht: Tulipa*, *Soort: T. heteropetala*
Synoniemen	Geen algemeen geaccepteerde synoniemen; kan variëren in classificatie
Variëteiten en cultivars	Geen cultivars bekend; geteeld als pure botanische soort
Familie	Liliaceae (Leliefamilie)
Hoogte	15 tot 30 centimeter
Bloemkleur	Geel tot roodachtige tinten, met variatie in de binnenste/buitenste bloemdekbladen
Bladkleur	Frisgroen tot grijsgroen, lancetvormig
Bloeiperiode	April tot mei
Standplaats	Volle zon; zeer goed doorlatende (zandige/grindachtige) grond
Herkomst	Centraal-Azië
Soort gewas	Bolgewas (*bulbous geophyte*), meerjarig, verwilderaar
Vermeerderingswijze	Dochterbollen
Klimaatzone	Goed winterhard; vereist koude winter en warme, droge zomer
Insecten	Trekt vroege bijen en hommels aan door open bloemvorm